

7/73165

GK 28

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI
Dıő Politika, Analiz ve Eőgüdüm Genel M¼d¼rl¼ė¼

Sayı : Z-72763276-610-35136817
Konu : Yazılı soru önergesi / Sn. Hiőyar
Özsoy 7/73165

T¼RKİYE B¼Y¼K MİLLET MECLİSİ BAŐKANLIĐINA

İlgi : 21.10.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-1097931 sayılı yazınız.

Diyarbakır Milletvekili Sayın Hiőyar Özsoy'un 7/73165 yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Mevlüt ÇAVUŐOĐLU
Dışışleri Bakanı

Ek: 1

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI
(Z-72763276-610-35136817 sayılı yazının ekidir)

DIYARBAKIR MİLLETVEKİLİ SAYIN HİŐYAR ÖZSOY'UN 7/73165 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİ

SORU:

Komőu olduğumuz iki ũlkede yaőanan kadına yŕnelik őiddetin ŕnekleri son gŕnlerde basın ve yayın organlarında ŕnemli bir gŕndem olmuőtur. Bu olayların ilki İran' da genŕ bir Kŕrt kadının "ahlak polisleri" tarafından gŕz altına alınarak iőkence sonucu hayatını kaybetmesidir. 22 yaőındaki Mahsa Amini 13 Eylŕl'de Tahran'da ahlak polisi olarak bilinen İrőad Devriyesi tarafından "baőŕtŕsŕ kurallarına uymadığı" gerekŕesiyle gŕzaltına alınmıőtır. Amini'nin gŕzaltında uğradığı iőkence nedeniyle komaya girdiği ve sonrasında da hayatını kaybettiği basına yansımıőtır. Genŕ kadının iőkence sonucu hayatını kaybetmesinin ardından hem İran'da hem de Tŕrkiye dahil ŕeőitli ũlkelerde protesto gŕsterileri yapılmıő birŕok uluslararası kurum İran hŕkŕmetini kınayan aŕıklamalar yapmıőtır.

Yaőanan bir diğer olay ise ũŕ ŕocuk annesi Ermeni bir kadın askerin iőkence edilerek ŕldŕrŕlmesidir. Azerbaycan askerleri tarafından esir alınan 36 yaőındaki Ansoh Apetyan'ın, Jermuk'ta sağ yakalandıktan sonra tecavŕze uğradığı, iőkence gŕrdŕĐŕ ve vŕcudunun ŕeőitli yerlerinin parŕalandıĐı yŕnŕndeki haberler uluslararası medya organlarında gŕrŕntŕler ile birlikte yaygın bir őekilde yer almıőtır. Bu olay ŕzerine, Ermenistan'ın Azerbaycan hakkında savaő suŕları iőlediĐi gerekŕesiyle Uluslararası Adalet Divanı'na baővuru yaptığı da basına yansımıőtır.

Bu bağlamda;

1. Hŕkŕmet olarak ahlak polisleri tarafından iőkence edilerek ŕldŕrŕlen Mahsa Amini hakkında ne dŕőŕnŕyorsunuz?
2. Amini'nin ŕldŕrŕlmesine ilişkin İran hŕkŕmetine yŕnelik bir giriőiminiz, bir protestonuz oldu mu? Olacak mı?
3. Ermenistan ve Azerbaycan arasında yaőanan ŕatıőmalar sonucu yaőamını yitiren Ermeni kadın asker Ansoh Apetyan hakkında Azeri yetkililer ile bir temasınız oldu mu? Olayı kınayan bir aŕıklamada bulundunuz mu?
4. Yaőanan vahőetin sorumlularının aŕıĐa ŕıkarılması ve cezalandırılması iŕin olayı takip etmeyi dŕőŕnŕyor musunuz?
5. Azerbaycan'a "koőulsuz destek" sunduğunu ifade eden hŕkŕmetiniz, Ansoh Apetyan'ın katledilmesine yŕnelik sessizliğini sŕrdŕrmeye devam edecek mı?

YANIT:

İran'da Mahsa Amini'nin 16 Eylŕl tarihinde hayatını kaybetmesi ve bilahare yaőanan olaylarda ŕok sayıda İran vatandaşının yaőamını yitirmiő olmasından bŕyŕk ũzŕntŕ duyuyoruz. İran'ın istikrarının ve toplumsal huzurunun korunmasına bŕyŕk ŕnem veriyor, ũlkede bir an ŕnce sŕkŕnetin sağlanmasını arzu ediyoruz.

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI
(Z-72763276-610-35136817 sayılı yazının ekidir)

Azerbaycan ile Ermenistan arasındaki mevcut sorunların temel nedeni, Ermenistan'ın Azerbaycan'a karşı Kasım 2020'ye kadar sürdürdüğü saldırgan ve işgalci politikasıdır. Nitekim Ermenistan, 30 yıla yakın bir süre boyunca Azerbaycan'ın uluslararası tanınmış sınırları içerisinde yer alan Karabağ ve etrafındaki yedi rayonu (bölgeyi) işgal altında tutmuş, bu bölgeler Azerbaycan tarafından İkinci Karabağ Savaşı'yla 2020 yılında işgalden kurtarılmıştır.

İki ülke arasındaki çatışmalarda yaşandığı iddia edilen önergeye konu olaylara ilişkin olarak Azerbaycan Askeri Savcılığı'nın çok yönlü araştırma başlattığı Azerbaycan makamlarınca açıklanmış; Azerbaycan Dışışleri Bakanlığı ve ilgili Azerbaycan makamları da bu konuda gerekli açıklamaları yapmışlardır.

Öte yandan Azerbaycan tarafı, Birinci Karabağ Savaşı ve İkinci Karabağ Savaşı'nda Ermenistan'ın Azerbaycanlı asker ve sivillere yönelik katliamlarını gündeme getirerek bugüne kadar yaklaşık 4 bin Azerbaycanlı asker ve sivilin akıbetinin belli olmadığını bildirmektedir. Aynı zamanda, işgalden kurtarılan Azerbaycan topraklarında toplu mezarların ortaya çıkarıldığı ve bu bölgelere Ermenistan tarafından döşenen mayınlar nedeniyle yalnızca ateşkes sonrası dönemde 240'tan fazla Azerbaycan vatandaşının hayatını kaybettiğı veya yaralandığı da Azerbaycan makamlarınca açıklanmıştır. Ermenistan tarafının bu konuda herhangi bir araştırma veya soruşturma başlatmadığı ve Azerbaycanlılara yönelik insanlık suçlarının faillerinin tespiti için çalışma yürütmediğı dikkati çekmektedir.

Türkiye'nin beklentisi, Güney Kafkasya'nın tamamını kapsayacak bir normalleşme süreci ile kalıcı barış ve istikrarın tesisidir. Ermenistan bu doğrultuda 9 Kasım 2020 Üçlü Bildirisi'nde taahhüt ettiğı yükümlölüklerini yerine getirmelidir.